

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Коханова І.О.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Харківська державна академія культури*

ФУТУРИСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Одним із провідних напрямів сучасних гуманітарних наук, на наш погляд, є теорія соціальних технологій, праксеологія як наука про ефективність людської діяльності та інноваційний менеджмент. Означені соціологічні, економічні та філософські напрями є теоретичним підґрунтям, «інструкцією для застосування» знань, умінь, навичок, професійних компетенцій сучасних поміркованих людей, які живуть в умовах глобальних соціальних перетворень та криз: економічних, екологічних, духовних. Саме ці науки слід глибоко вивчати, здійснювати наукові дослідження та застосовувати їх результати на практиці. Це безпосередньо вплине на розвиток держави у близькому майбутньому.

У Харківській державній академії культури на другому рівні підготовки здобувачів вищої освіти викладається дисципліна «Прикладні соціально-комунікаційні технології» [2], яка актуалізує знання щодо технологізації суспільства взагалі, її можливостей та меж. А також – в різних сферах людської діяльності: освіті, управлінні, політиці, науці, соціальному прогнозуванні, соціальній адаптації тощо.

У межах означеної дисципліни вивчаються основи праксеології. Основне призначення праксеологічних технологій – вдосконалення соціально-перетворювальної практичної діяльності людини та підвищення рівня її раціональності та ефективності. Практиксологічні технології орієнтовані на покращення практичних результатів соціальної діяльності людей незалежно від рівня, масштабів та сфери суспільної життєдіяльності [4].

Теоретичні засади праксеології стають так званим ментальним нашаруванням молодих науковців, які хочуть бути затребуваними не лише на українському, а й на міжнародному ринках праці. У цьому контексті важливо зосередити увагу на технологіях формування

людського капіталу. Йдеться про інвестування у власну освіту, саморозвиток, самовдосконалення особистості, власне здоров'я тощо.

Кожна людина може накопичувати людський капітал. Збільшувати його за рахунок самоосвіти, отримання чергової освіти, підвищення кваліфікації, турботи за своє здоров'я та духовності або зменшувати його – деградувати в усіх сенсах і не розвиваючись.

При цьому ядром людського капіталу у широкому розумінні є провідні вчені, викладачі, управлінці, вчителі та інші фахівці, що генерують інновації, формують сприятливі умови для інноваційного процесу та високої якості життя [3, с. 6].

Сучасна молодь має усвідомлювати необхідність підвищення власного інтелектуального капіталу, який є складовою сукупного людського капіталу держави. Нині його стан в Україні незадовільний. Населення стрімко скорочується та старіє; частка працездатних людей зменшується; зростає трудова міграція, країна втрачає інтелектуальний капітал; знижується якість освіти, що призводить до нестачі кваліфікованого людського капіталу в усіх галузях економіки [3, с. 7].

Слід зазначити, що вирішальне значення для формування людського капіталу належить освіті. Саме освіта та професійна підготовка сприяють інвестиціям. Формування людського капіталу завжди відбувається за рахунок трьох основних чинників : якість освітніх інститутів, доступна робоча сила та її кваліфікація [3, с. 104]. А отже, інвестиції в освіту, формування у людей усвідомленої необхідності/ потреби «освіти протягом життя» позитивно вплинуть на національну економіку.

Здобувачі другого рівня вищої освіти в ХДАК також опановують дисципліну «Інноваційний менеджмент» [1], теми якої перетинаються з темами «Прикладних соціально-комунікаційних технологій». Серед професійних компетентностей, що дає дисципліна можна виокремити наступні:

- здатність розуміти та використовувати закономірності інноваційного розвитку для організації;
- здатність організувати роботу та здійснювати керівництво інформаційно-аналітичними структурними підрозділами;
- здатність застосовувати теорії та принципи інноваційного менеджменту для вирішення експериментальних, практичних і прогностичних завдань у галузі професійної діяльності;

– здатність забезпечувати ефективне управління інноваційними проектами, впроваджувати й здійснювати трансфер інновацій;

– здатність застосовувати інноваційні методики для управління

Молодь має бути поміркованою, креативною та бути причетною до науково-технічного прогресу. В процесі власних наукових досліджень здобувачі другого та третього рівнів вищої освіти обов'язково мають застосовувати прагматичний підхід [5].

Отже, цикл дисциплін, що викладаються в ХДАК для магістрів, зокрема: «Прикладні соціально-комунікаційні технології» та «Інноваційний менеджмент» сприяють усвідомленню здобувачами вищої освіти, що будь-який інноваційний процес чи інноваційна діяльність не можливі без інтелектуального капіталу громадян. Формування якого впливає на сукупний людський капітал держави та розвиток економіки. Вбачаємо принципову значущість цих напрямів дослідження.

Список використаних джерел:

1. Інноваційний менеджмент : роб. прогр. навч. дисципліни / розроб. І. О. Коханова. Х. : ХДАК, 2021. 10 с.
2. Прикладні соціально-комунікаційні технології: роб. прогр. навч. дисципліни / розроб. І. О. Давидова, І. О. Коханова. Х. : ХДАК, 2021. 13 с.
3. Розвиток людського капіталу: на шляху до якісних реформ [електрон. ресурс] / Центр Разумкова; сост. О. Пищуліна. Київ : Заповіт, 2018. 368 с. URL: razumkov.org.ua/uploads/article/2018_LUD_KAPITAL.pdf (дата звернення: 12.09.2021).
4. Словник іншомовних слів / уклад. С. М. Морозов, Л. М. Шкарапуга. К. : Наук. Думка, 2000. 680 с.
5. Федотова В.С. Модели организации исследовательской деятельности студентов на основе прагматического подхода / В. С. Федотова // Человек и образование. 2010. № 4. С. 102–106.